

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 16 Iulie st. v.

Cum au să procedă proprietarii rurali maghiari ca să-și câștige asupra maselor influența, pe care până acum au avut-o cercurile cu devisa „*Divide et impera!*” adevărată care au asmuțat naționalitățile și au produs cele mai primejdioase curente în țeară, ca să le exploateze în favorul sistemului politic preconizat de ele?

Eată întrebarea, la care ne răspunde „deputatul” din „Pester Lloyd”:

„Cu toate aceste proprietarii trebuie să-și impune și însuși dacă lucrurile au ajuns așa de departe. Căci cu setea de a domni nu este încă împreună și capacitatea de domnie; trebuie să voim și mijloacele, care fac, ca domnia să pară legitimă. Trebuie să cunoaștem și să înțelegem obiceiurile, inclinațiile și felul de a fi a elementelor ce voim a conduce. Trebuie să câștigăm totodată și încrederea lor, de care nu vom avea nici odată parte dacă nu ne vom fi ostentat în interesul lor și nu ne arătăm preocupați de binele lor. Acela, care la primejdie de foc și de apă este cel dintâiu la fața locului și cel din urmă la plecare; acela, care înființează în satul său reuniuni de credit, școli de pomi, pometuri, institute pentru îngrijirea copiilor mici; care vizitează școlile și nu socotesc mai prejos de dignitatea sa de a se duce din când în când și la biserică; acela, care este medicul, avocatul și judecătorul satului său, dela care săteanul totdeauna poate să ceară sfat; acela, care cu toată starea de lucruri creată de legile nouă scie să păstreze într-o altă formă și înțeles mai nobil nise relațiuni patriarcale între proprietari și săteni, — acela numai în foarte rari cazuri va avea să se plângă de lipsa de recunoștință a țeranilor ungare. Este o faptă netăgăduită că putem să ne răzimăm mai ales pe aceia, care ne sînt îndatoriți și cred că pot spera și în viitor tot bine dela noi. Recunoștința pentru binefacerile din trecut și interesele, ce au să fie satisfăcute în viitor, sînt două legături atât de puternice, încât nu trebuie să ne temem că se vor rumpe amândouă deodată.

Nu se poate nimic mai adevărat decât aceasta; idei mai frumoase asupra rolului social al marilor proprietari nu sînt cu puțință.

Așa este: acela care scie să câștige încrederea sătenilor prin aceea, că se preocupă de interesele lor și ostenește pentru binele lor, acela poate să se razime orbiș pe dîșii. Cât îndeosebi pentru noi Români, opincarul român ține în minte și binele și răul ce 'i-se face și nu au proprietarii maghiari, pentru-ca se poată dispune de masele române, decât să-și ajute pe sătenii români la primejdie de foc și de apă, să înființeze reuniuni de credit, să le umple grădinile de pomi, să întemeieze institute pentru păstrarea copiilor lor mici, să se intereseze de școlile lor, să meargă la biserică lor, să fie părintele lor povățuitor.

Vorba e numai că nu a fost proprietarul maghiar nici odată un părinte al sătenilor de pe moșia lui, ci un om deprins a trăi din roadele muncii altora fără ca să le dea cea mai mică compensațiune.

Și de aceea simpatiile poporului român le-au câștigat aceia, care 'și-au dat

silința de a scuti pe muncitorii români față cu nesațul proprietarilor maghiari. Acestia au știut să producă în Români sentimentul, că domnia lor e legitimă; acestia au câștigat încrederea maselor române; acestia 'i-au întărit pe Români în credința, că și în viitor numai binele pot să-și aștepte dela dîșii. De acestia este în adevăr Românul legat și prin recunoștință și prin interesele viitorului, două legături destul de puternice, pentru-ca să nu ne temem că se vor rumpe amândouă deodată.

'I-am felicita dar' pe proprietarii maghiari, dacă, deși cam târziu, s'ar pune să le facă acestora concurență în cel mai nobil înțeles al cuvântului.

Nu însă de aceasta e vorba.

E vorba de o „*Alliance non écrite*” între proprietarii maghiari, care își au locuința în comune cu populațiune amestecată, vorba e de un nou pas făcut în organizarea luptei de rasă, și vorba e, precum am arătat în numărul de ieri, de paralisarea influenței unor cercuri, care au știut să câștige iubirea și încrederea maselor de populațiune rurală.

Să recunoaștem în toată sinceritatea, — ni se dă în „Pester Lloyd”: — ori cât de mari și de neperitoare ar fi meritele clasei de proprietari maghiari pentru conservarea țerei, ea nu a făcut aproape nimic pentru propagarea alipirii către statul ungar și a luminării asupra valorii culturii ungare în satele, în care în virtutea proprietății ei au avut ori puteau să aibă influență. Departate se fie de noi gândul de a-și face imputări unei generațiuni stinse; scim cu toții ce fel au fost luptele care au consumat cele mai bune puteri ale trecutului; nici idea naționalităților nu ajunsese încă pe acel timp în curba ei suitoare. Față cu noi însă critica generațiunilor viitoare nu va pute să fie atât de îngăduitoare. Cu puține excepțiuni proprietarii ungari sînt aderenți fideli ai ideii de stat ungar; câți însă dintre aceia, cari au poate chiar și rol însemnat în viața politică, au venit la idea, că trebuie, acasă la ei pe moșiile lor, să viziteze din când în când școlile ca să vadă ce se învață în ele, să meargă la biserică, ca să se audă ce se predică în ea. Câți dintre acești mari patrioți s'au gândit oare că e treaba lor să dea în cercul lor spiritului public direcția și să obicinuescă poporul a primi parola dela casa maghiarilor!

Ar fi dar' nevoie de o „*Alliance non écrite*”, al cărei membru ar trebui să fie mai ales ori și care proprietar maghiar, a cărui locuință se află într-o comună amestecată. Proprietar mare și proprietar mic, amândoi unul în persoană, celalalt și prin subordinații sei, trebuie să înriurească asupra populațiunii ca aceasta să nu fie accesibilă pentru nici un fel de dimagogie. Spriginirea, o spriginire consciă de scop și moderată a reuniunilor de cultură ar fi între altele unul dintre mijloacele ce duc la succes în această direcțiune.

Care va să dăcă nu este vorba ca proprietarul să se intereseze de soarta săteanului pentru-ca să contribuie la ridicarea nivelului lui economic și moral, ci ca să facă pe spion în școală, în biserică și în genere în viața socială, ca să servească aceeași cauză, pe care o servesc „reuniunile de cultură”?

Statul ungar este amenințat, precum se pretinde în existența lui, nu de noi „agita-

torii”, ci de alte cercuri politice, care, urmând principiul „*Divide et impera!*”, au produs în masele populațiunii curente primejdioase, pentru-ca să le exploateze în favorul sistemului politic preconizat de ele.

E un mare neadevăr acesta, dar' e important, că un diar oficios crede de cuviință, a emite acest neadevăr și a angagia pe marii proprietari la luptă contra cercurilor, cărora li se face această gravă acuzare, la luptă în unire cu „reuniunile de cultură” înființate sub ocrotirea guvernului.

Nu este adevărat, că statul ungar are, fie în Ungaria, fie în restul monarchiei, dușmani declarați, care lucrează pe față ori prin ascuns pentru desființarea și contopirea din nou a lui în monarhia unitară.

Are însă idea de stat maghiar dușmani neîmpăcați, hotărâți și nesfiiți, atât în țările coroanei ungare cât și afară de ele și între acestia sîntem îndeosebi și noi, nu ca oameni particulari și ca cetățeni isoțai, ci ca reprezentanți ai opiniei publice române.

Dacă aceasta e idea, pe care vor „reuniunile de cultură” să o propage, dacă în serviciul acestei idei e vorba să se înființeze „alianța nescrisă”, atunci dușmanii vor fi între Români „reuniunile de cultură”, dușmanii vor fi proprietarii conjurați contra statului ungar, care singur el poate să facă pretenție la abnegațiunea noastră patriotică.

Încercarea Maghiarilor de a preface statul poliglot ungar într'unul național maghiar, urmată cu consecuență și cu energie, nu poate să ducă decât la un cataclism social: contra acestui rezultat fatal al opintirilor maghiare luptăm noi, și spriginii vom fi în această luptă mai curînd ori mai târziu nu numai de cercurile, pe care „Pester Lloyd” atât de grav le acuză, ci de toți aceia, care se interesează de desvoltarea pacinică a popoarelor din monarhie, de consolidarea monarchiei și de puterea Habsburgilor.

Dacă sînt în adevăr curente primejdioase în țeară, ceea-ce tăgăduim, pe aceste le-a întărit numai politica greșită a actualului guvern, care perpetuează nemulțumirea, și dacă e vorba, nici odată proprietarii maghiari nu vor ajunge a fi stăpâni pe aceste curente: le stăpînesc și le vor stăpîni și pe viitor aceia, care au știut să câștige iubirea și încrederea maselor nemulțumite.

Revistă politică.

Sibiu, 16 Iulie st. v.

În sinul guvernului ungar se fac cu stăruință pregătirile pentru negociările de tranșacție, la ceea-ce vor fi normative instrucțiunile exmise pe baza conferențelor ministeriale din Viena. Cu privire la cestiunea vamală deocamdată e încredințat ministerul de comerț singur numai cu elaborarea unui tarif. Datele, care se raportează la cuotă și la darea de

consum sînt deja adunate decătră ministrul de finanțe. În ceea-ce privește cestiunea privilegiilor se vor întruni în curînd delegații ambelor guverne, spre a statorî acele principii, care vor servi de basă în mod egal proiectelor de lege respective ale guvernelor. În cestiunea vamală se vor recerca în timpul cel mai apropiat toate corporațiunile de specialitate, spre a-și da părerea lor; guvernul voiesce însă să se prezenteze mai nainte părerile de specialitate relativ la convențiunea comercială cu România. Se dăcă, că lucrările se continuă cu multă energie astfel, încât până la toamnă se vor termina pregătirile pentru negociările de tranșacție în toate cestiunile.

Se asigurază din toate părțile, că cestiunea afghană se va aplană în mod pacinic. Lucrul nu stă tocmai așa; din potrivă diferențele între Anglia și Rusia s'au cam ascuțit în timpul din urmă și temerile de un războiu par a fi îndreptățite. Toate comunicațiile de până acum s'au scos cu preferență din izvoare engleze, și cabinetului din Londra îi stă în interes să apară în această afacere pe cât se poate de prietinos și prevenitor, spre a câștiga timp pentru pregătirile, de care are atât de mare lipsă. Rușii au tot tăcut până acum; ei nu vorbiau nici de pace, nici de războiu, ci așteptau să cunoască vederile cabinetului englez în această cestiune și chiar și demonstrațiunea lor în contra Zulficarului se poate reduce la nisuița de a scoate pe Salisbury din rezervă. La toată întemplantarea intențiunea cercurilor politice din Rusia e aceea, de a lăsa se hotărască armele la cas, dacă Englezii nu vor satisface pretensiunilor rusesci. Situațiunea, în care se află dl Salisbury chiar acum înaintea alegerilor parlamentare, o de tot precară.

Francezii încă nu se bucură în India de o pozițiune deamă de invidiat; neliniștirile n'au capăt și la reducerea corpului de expedițiune nici pe de parte nu se pot gândi. În urma scirilor sosite din Tonking rescoala din Kombodșa încă nu e înăbușită, din care cauză se și așteaptă o crasă comercială. Generalul Courcy signalizează din Hué, capitala Annam-ului, că în apropierea orașului se află deosebite „bande de hoți”, în contra cărora trebuie se desvoalte putere armată cum îi data.

În Spania circulă de vre-o câte-va zile șgomotul, că Alfons XII ar avea de gând să facă o lovitură de stat și să se proclame împărat. Întru susținerea acestui proiect se citează faptul, că generalii Martinez Campos, marchisul de Havana și alți generali foarte devotați persoanei regelui s'ar fi aflând în conferențe neîntrerupte cu el: că tipograful curții tipărește un nou diar, intitulat „Imperul”, care face programul acestei transformări a monarchiei în imper, dăcînd că unicul mijloc de a se restabili în Spania un guvern solid este acela, de a se proclama imperul, de a se face un guvern imperialist. Pe de altă parte o depeșă din Madrid dăcă, că diarele spaniole din partidul monarchist-liberal nu iau în serios proiectul unui imper spaniol, proiect asupra căruia se sondează acum opinia publică prin crearea unui diar, care va lua titlul semnificativ de: „Imperul”.

Suspectări.

În răspunsul ce l-a dat ministrul-president Tisza ca ministru de interne în dietă la interpelarea deputatului Vincențiu Babeș, a promis, că va îngriji ca „agitatorilor”, „sobolilor”, — să li se rumpă capul, a promis, că d-sa îi va zdrobi. De atunci și până acum ministrul nu a putut pune mâna pe nici un agitator daco-român, pe nici un „sobol”. Va fi dat atunci ministrul îndrumarea, ca să aibă organele sale ochi și urechi pentru ori-ce mișcare a naționalităților, va fi pornit un spionaj sistemizat pentru-ca să-și poată îndreptăți amenințarea. În înțelesul, în care dl Tisza a promis, că va afla agitatori, nu a aflat, căci nu va putea afla agitatori „soboli” nici odată, căci nu agitează Românii, ei își ved numai de bisericile și scoalele lor și de creșterea băieților lor pentru-ca să le poată da, în aceste timpuri de nedreptate pentru ei, pânea de toate zilele până când vremile vor aduce cu sine o schimbare a împrejurărilor.

Dacă aceasta e agitare, dacă aceasta nu convine cu idea de stat, atunci agitatori de acestia va afla pe toată ținea și ne va afla pe toți.

Dar' mai mult: O cunună de familie române se adună la un loc, pentru-ca se-și creeze câteva oare de distragere și să se bucure împreună cu copilași de aerul liber. Cu această ocaziune cântă câteva poezii de ale noastre, căci sunt dulci. Și eată nu le convine centătenilor nostri maghiari, că ne scim încânta de poezii nostri, căci poate sunt chiar din România autorii versurilor ce se cântă ori declamează.

Aceasta pare prea a Daco-România: Cântăreții sunt trași înaintea tribunalului, și ne miră dacă în procesul despre care ne vorbește rezoluțiunea judecătorească de mai jos nu vor fi fost închiși și investigați băieți de 4—5 ani din motivul că au știut recita câteva versuri românesce, ear' părinții acelora întemnițați pentru-că de pe buzele mamei a cules mitutelu cântarea dulce alui Alexandri sau vre-o strofă din Eminescu.

Astfel s'a pornit în contra câtorva cetățeni pacinici din Caransebeș un proces, în care judecătorul a trebuit să pronunție achitarea.

Nu avem informațiuni mai detaliate în această afacere decât rezoluțiunea judecătorească pe care o dăm cetitorilor nostri în traducere. Eată-o:

D-lui N. N.

Nr. 2847

în loc.

penal. 1885.

În numele Maiestății Sale a Regelui.

Tribunalul reg. din Caransebeș ca judecătoria penală, în cauza lui Vasile Mândrean și a soților sei acușati cu agitare și cântarea de vesuri oprite, — acușă pornită decătră procuratura reg.

din Caransebeș în Iulie 1885 sub Nr. 4080, — a adus în ședința sa publică ținută în ziua de ași următoarea:

Sentență:

Tribunalul reg. ca judecătoria penală sistează amăsurat § 80 al legii penale investigațiunea preliminară pornită pentru agitare în contra lui Vasile Mândrean, George Șerban, Aron Damaschin, Ioan Bartolomeiu, Ioan Mihaiu, Ioan Ionașiu, Mateiu Vulcan, Dr. Leo Mureșan, Nicolau Popoviciu, Gavril Zăvoian, Nicolau Brancovici, Georgiu Buru, Patrițiu Drăgălină, Dr. Ioan Paul, Romul Ioanescu, Stefan Velovan, Nicolau Vlad, și Vasile Borda, toate actele le transpune oficiului vice-comitetului comitatului Caraș-Severin pentru ulterioară dispoziție în o eventuală cauză de cercetare disciplinară. Despre aceasta se încunoscintăază procuratura regească, amintitul oficiu vice-comitatens și acușatii.

Motive:

Deoarece procuratura reg. a propus sistarea procedurii neputându-se dovedi în contra acușatorilor vre-o faptă contrară tribunalului penal sau contra oarecărei dispozițiuni a legilor, tribunalul reg. a trebuit să sisteze investigațiunea amăsurat § 80 al legii penale și să transpună actele la oficiul vice-comitatens al comitatului Caraș-Severin.

Caransebeș, 20 Iulie 1885.

Infrățirea ceho-maghiară.

O corespondență din Pesta trimisă țiarului „Neue freie Presse” declară toată alianța sau infrățirea ceho-maghiară de o comedie, inscenată de oameni, căror de regulă le lipsesc ori-și-ce tact și atitudine politică, și țice, că ar fi timpul suprem să se pună capăt odată ăstor fel de șarlaterii politice și acestui joc mojicos cu lucrurile cele serioase. Reflectând apoi corespondentul la atitudinea presei cehice cu privilegiul desființării reuniunii slovace din Ungaria „Matica,” continuă astfel:

„Moment mai nepotrivit, ca acesta nici că s'ar fi putut afla spre a excita entuziasmul în Maghiari prin o vizită în massă a Cehilor. De un an încoace ear' suflă prin societatea maghiară un vânt aspru național, și acum odată și în cercurile guvernamentale se bate coarda aceasta mai cu asprime. De sigur nime nu ar admite, deși e curatul adevăr, că această mișcare națională mărghinașă cu șovinismul, nu e altceva, decât o consecuență a mișcărilor politice în Austria. Răpoartele din Agram se înăspresc eară prelungă toate acoperirile oficioase spre o crisă. Românii din Ardeal sunt mereu asmuțați decătră presa bucureșceană, și dsființarea curții cu jurați din Sibiu de sigur n'a contribuit întru domolirea agitației, privindu-se această măsură de una îndreptată cu intenția în contra Românilor. Sașii din Transilvania

sunt tot vechii neconciliabili și aceea, că agitațiunea lor află răsuneț afară în imper, o dovedesc incidentele regretabile dela festivitatea gimnasticilor în Dresda; epistola ministrului Trefort puțin va schimba aceasta, deoarece Sașii stau gata cu răspunsul, pentru-ce dl Trefort s'a iritat chiar asupra acelor studenți sași, care merg la Iena spre a studia teologia, până când el se bucură sau cel puțin admite fără cea mai mică observare, ca reformații maghiari să-și trimită teologii lor fără excepțiune în Germania spre a-și completa acolo studiile teologice. Mai departe i s'ar pute replica d-lui ministru Trefort, că ofertul lui cu susținerea unei scoli reale din budgetul statului nu e alt ceva, decât o sciomachiă, dacă acela e legat de condițiunea întemeierii unei facultăți teologice, pentru care lipsesc mijloacele și materialul de profesori. Slovaci din Nordul Ungariei încă au acum o atitudine puțin mai liniștită, pentru-că puterea statului îi ține cu toată energia în frâu; se cetească omul numai pertractările deosebitelor convente reformate și evangeliice și se va pute convinge, cât de mare progres e făcut propaganda panslavistă și în marginile acestor biserici. Înainte de asta cu un an, pe când alegerile erau înaintea usei, răsără deodată din pământ partide amice statului dintre Sërbi și Români; partidele aceste au și dispus numai decăt de organe de publicitate, tendența lor însă a trăit puțin septemăni numai după alegeri. Partea cea mai mare a Serbilor e în contra patriarhului maghiarofil, și redactorul acelei foi române, care a lucrat vre-o câteva luni sub steagul maghiar, ear' a înfipt stindardul daco-român într'o revistă, ce apare aici, și a căreia scop e, a ilustra apăsarea Românilor prin Maghiari în limba germană.

Din presa română.

„Vocea Covurluiului” scrie:

„Diarele românesce din Austro-Ungaria, și mai cu seamă cele din Transilvania ne aduc sciri din ce în ce mai triste despre soartea Românilor, ce în mod sistematic și fără seamăn în secolul libertății li se croesce decătră guvernul unguresc, care se pretinde a fi cel mai liberal din lume.

„Românii, cel mai vechiu popor în aceste locuri, cel mai credincios tronului, pentru care și-a vrsat sângele contra aceluia, care la 1848 prin o răscurare generală voia să înlătore dinastia habsburgică, țicem acel popor astăzi este lăsat la dispozițiunea inamicului seu secular.

„Naționalitățile nemaghiare și în special Românii din Transilvania prin încheierea pactului dualistic au perdut toate drepturile politice, ei au devenit în statul maghiar ceea-ce au fost popoarele din Peninsula-Balcanică a imperului otoman, cari au trebuit în fine eliberate și emancipate de puterile europene. Asămănarea e foarte potrivită, căci dacă există o diferență, ea e numai aparentă și în formă, în realitate însă aceeași soarte o au.

„Ungurii, vedându-se un popor mic în mijlocul unei majorități atât de zdrobitoare a nemaghiarilor, dându-li-se ocaziunea norocită sau poate nenorocită de a domni asupra celorlalte naționalități, au întrebunțat toate mijloacele posibile de a preface aceste naționalități în Maghiari, căci astfel ar pute deveni un popor mare și tare, ne mai având teamă, că într'un timp oare-care vor fi contopiți în alte popoare.

„Spre ajungerea acestui scop guvernul unguresc a început realizarea dorinței maghiare prin aplicarea a două legi electorale pentru reprezentanța în camerele Ungariei. În Ungaria propriu țisă se aplică o lege electorală egală pentru toți cetățenii; în Transilvania, unde Românii formează o majoritate numerică de trei din patru părți, se aplică o lege privilegiată, care exclude pe cea mai mare parte a Românilor dela dreptul de alegere.

„În fața acestei legi, Românii transilvăneni au protestat, cerând autonomia Transilvaniei, declarându-se de pasivi față de dieta Ungariei, ne luând parte în acea dietă dela inaugurarea dualismului până astăzi, care fapt din mai multe părți li s'a imputat de un pas foarte greșit.

„În absența Românilor dela viața publică s'au creat o mulțime de legi, care de care mai asupritoare îndeosebi pentru Români; prelungă toate aceste Românii le au suportat, punând-și toată activitatea în desvoltarea intelectuală și în conservarea naționalității.

„Guvernul unguresc, respective Maghiarii, vedându-și paralisat scopul, n'au putut privi cu ochi buni desvoltarea intelectuală a Românilor, și așa au căutat a se folosi de mijloace mai practice, adecă a le înađuși cu totul instrucțiunea cu caracter național. Mai întâiu s'a introdus limba maghiară la toate autoritățile, chiar și prin sate, unde nu există nici picior de Maghiar, li s'au luat Românilor toate ajutoarele, ce le primeau dela stat în folosul instrucțiunii lor etc. etc., așa încât în cele din urmă numai rămăsese Românilor alt drept, decât a se plânge, decât a spune lumii prin mijlocul țiaristei ceea ce sufer și că li se face nedreptate.

„Dar' Ungurilor nu le-a convenit să lase Românilor nici acest drept de apărare, căci prin mijlocul țiaristei, lumea tot află despre modul, cum tractează ei cu nemaghiarii, și căutând nod în papură, două foi românesce din Sibiu, cari au cutesat a spune nedreptățile, ce le sufer dela regimul unguresc, sub pretext că au conspirat contra ideei de stat maghiar, au fost acușate pentru tradare de patrie.

„Juriul din Sibiu compus aproape exclusiv din Sași a achitat pe redactorii acestor foi. Această achitare ear' n'a venit la socoteală Ungurilor, și guvernul de năcaz, în aplausele națiunii maghiare întregi, a desființat pe viitor curtea cu jurați din Sibiu, trimițând toate delictetele de presă la juriul din Cluj, adecă acolo, unde Românii și Sașii pentru plângeri de nedreptate din partea Ungurilor, să fie de Unguri acușati și tot de Unguri judecați. În modul

Foița „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová,

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarnik.

(Urmare.)

„El poate gândesce: De capeți zestre mare, o să-ți poruncească nevasta tare, și de asta fiecare bărbat mândru se feresce, fetițo dragă; aicea însă îngăduința nu-i ar strica cinstea. Însă la ce se vorbim despre ceva, ce nici nu va fi lipsă să se facă, și dacă ar fi, cu greu poate să se facă.”

„Pecat, mare pecat, că s'a întimplat lucrul cu Talianul ăsta; atuncița rîdeam de el, dară acumă plâng”, — țice Kristla. „Dacă n'ar fi asta, Mila ar fi ajuns în curte, ar fi slugit acolo doi ani și ar fi scăpat de cătanie. Asta mă chinuesce cel mai mult, că într' adevăr eu sînt de vină.”

„Prostuță ce mai ești, de ce să te învovățesci pe dta, ca și cum mărghărita aceasta ar fi de vină, dacă nu am emendouă vrînd s'o avem, ne am certa pentru ea. Atuncița și eu a-și trebuit să mă învovățesc, c'am aruncat pe răposatul meu într'o asemenea încurcătură; întimplarea a fost tot cam așa, ca la dta. Draga maicii, omul,

când îl apucă mânia, zulia, dragostea sau vre-o altă patimă, nu are atîta vreme, să se sfătuească cu mintea: pe loc se se isprăvească cu el, n'o se bage de seamă. Și ce folos de toate acestea, și omul cel mai cuminte e biruit de slăbiciunile lui.

„Bunico, dta chiar anul trecut în ținea dlui Prošek ai țis, că răposatul dta le dres așa ceva, pentru-ce a suferit, și acumă earăși ai pomenit; uitasem de tot să te întreb dela vremea aceea încoace, spune-mi asta acumă. Trece vremea, vom veni la alte gânduri și țice drag să se țedă aici sub liliac”, se rugă Kristla.

„Fie,” țise bunica; „tu, Barunco, dute de te uită după copii, să nu mi se apropie de apă!” Barunca se duse și bunica începu: „Am fost o fetiță măricică, când Maria Teresia începă rășboiul cu Prusianii. S'au certat pentru ceva. Împăratul Iosif veni cu armată la Iaroměr și Prusianii tăbărîră la graniță!”

În toată împrejurimea cătanele tăbărîau și pe la sate. În moșioara noastră avurăm câteva cătane de rînd și un ofițer. Era om cu mintea ușoară, unul dintr'aceia, căroră le pare, că îndată fiecare fată o împletesc în cursule lor ca păingul pe o muscă. 'I-am dat drumul pe scurt, dar' el nu băga de loc în seamă cuvintele mele, le scutură de pe el ca o rouă. După-ce vorba nu folosise, 'mi-am pus la cale treburile așa, ca nicăiri să nu fiu silită a mă întâlni cu

el singură. D-ta scii cum stă treaba, că fata de mai multe ori pe țice trebe să alerge când la câmp, când la iarbă, că se duc cei de acasă și o lasă singură, pe scurt, că nu e obicei, nici nevoie, ca cineva să le pățesacă pe fete, că trebe să se pățesacă ele înseși și atunci destule prilegiuri află omul amăgitor, să te urmărească. Dar' D-țeu m'a ferit. La iarbă mă duceam des de dimineață, când toate durmiau încă. Eu din tinerețe mă sculam totdeauna de timpuriu, mama totdeauna îmi țicea: „Cine se scoală de dimineață, pe acela D-țeu îl dăruiescă”. Drept avea, chiar de n'as fi avut alt folos dintr'asta, cel puțin bucuria o aveam. Când dimineața intram în pomēt sau în câmp și vedeam ierbușoara frumoasă verde, înrouată, inima îmi ridea la ea. Fiecare floriceică sta ca o fecioară, cu capul ridicat și cu ochii dormiți. Pretutindenea aburia mirosul din fiecare frunțuță, din fiecare ierbușoară. Pășerucile, micuțele biete, plătiau pe de asupra mea, mărînd pe D-țeu cu cântecul lor; altfel pretutindenea o sfântă liniște. Eară când soarele începea să iese de preste munți, îmi era totdeauna ca cum ași sta în biserică, cântam și lucrarea îmi curgea gârlă, ca în foc.

„Odată dară cosesc dimineața, era în pomēt, când eată aud îndrêtul meu: „Ca D-țeu să dea ajutor, Madleno!” Mă uit, vreau să țic: „Să dea D-țeu!” dară de spaimă n'am putut

să țic nici un cuvînt, secerea îmi cădu din mână.”

„Era ofițerul, nu-i așa?” — o întrepruse Kristla.

„Așteaptă numai, încet”, — urmă bunica; „n'a fost ofițerul, altfel secerea n'as fi fost scăpat-o. Era o spăriare veselă. Gheorghie sta înaintea mea! Trebe să-ți spun, că de trei ani nu 'I-am vățut. Asta scii, că Gheorghieță era băiatul vecinei noastre Novotnoae, aceeași, care fusese cu mine, când am vorbit cu împăratul Iosif?”

„Da, asta o sciu; 'mi-ați și spus, că în loc de preot s'a făcut țesător.”

„Ei bine, așa este, a fost de vină unchiul seu; băiatului îi mergea învățătura ca în joc, de câte-ori tata se ducea după el în Rychnov, totdeauna nu auția despre el decăt laudă. Dumineca, când era acasă pe vacanțe, le cetia în locul tătăne-meu, care tosuși era un cetitor vestit, vecinilor din bibliie, și așa de bine îi mergea, încăt ascultam cu bucurie; Novotnoae obicînuia să țică: „Ca-și-când 'I-ași și vedea pe amvon”. Noi toți ne purtam față cu el, ca cum ar fi fost și sfințit, unde fie-care dintre noi făceam vre o bunătate, îi trimiteam, și dacă Novotnoae se scusa: „Dară domnule, ce o să vă dăm noi,” spuneam: „Când Gheorghieță se va face preot, o să ne dea binecuvîntarea lui.

acesta, toți Români, ce vor cuteza a se plânge contra Ungurilor, vor umple în curând temnițele Ungariei, dela care măsură draconică Ungurii așteaptă salvarea patriei.

„Sași, cari poartă un nume istoric de „circumspecti“ se vor fi convins acum, că intrarea lor în dieta din Pesta nu le-a folosit mai mult decât pasivitatea Românilor, cari s'au abținut de a lua parte activă într'un parlament, ce este merit a-i nimici naționalicesce.

„Credem că cu suprimarea juriului din Sibiu guvernul unguresc își va fi terminat expediențele de suprimare contra Românilor mai cu seamă, și în urmă se va convinge, că și acest mijloc este insuficient de a opri dezvoltarea nemaghiarilor, și în fine aflându-se în stadiul cel din urmă al represaliilor, vădându-și silințele zădărnice, se va întoarce din calea rătăcirii și va apuca pe o cale mai dreaptă și mai netedă pentru existența fericită a statului unguresc, căci noi declarăm, că poporul român este foarte tenace în suferințe, și nu pierde așa de ușor, și avem firma convingere, că nu numai nu va peri, ci din ce în ce se va întări, ca un popor ce are multă putere de viață“.

Cronică.

Reuniunea agricolă română. Se aude, că ministrul a refuzat întărirea statutelor reuniunii agricole române din Sibiu. Ne rezervăm a servi cât mai curând publicului cetitor cu detalii în această afacere.

Foarte adevărat! Cetim într'o foaie din Budapesta următoarele: „Maghiarii Ungariei se provoacă cu plăcere tot la noi, dar uită deosebirea mare ce există între Austria și Ungaria. . . . În Ungaria Maghiarii formează abia 36 procente din întreaga populație. La ei (în Austria) elementul german totdeauna a dovedit cea mai mare toleranță față de celelalte naționalități și dacă a fost cel dintâiu totdeauna acolo unde a trebuit să jertfească și să lupte, n'a subtras totuși nici odată rezultatele muncii și ale luptei dela naționalitățile locuitoare cu ei în o țară, în o patrie. . . . Din contra ce vedem în Ungaria? Maghiarismul, relativ foarte mic, nu de mult a voit să maghiarizeze toată monarchia și prin șovinismul seu înstrăinează dela sine naționalitățile în însași Ungaria. . . . Pardon! În zelul reproducerii acestor mari adevăruri, n'am observat, că e un articol al lui „Nemzet“, din care scoatem aceste, și că prin urmare nu poate fi vorba aici — ferrească! — de Ungaria și de Maghiari, ci din contra de Austria și de Nemții de acolo. Ce preocupați mai putem fi noi „Daco-Români“! Cerem scuzele noastre pentru substituirea involuntară.

Ajutoare de stat pentru gimnaziile confesionale. În budgetul statului sunt bani pentru a da pe seama gimnaziului ev. ref. din Sighet un ajutor anual ordinar de 10.000 fl. și pe anul viitor scolastic gimnaziului evanghelic din Senniț 4000 fl.

Transferare. Vice-notarul dela judecătoria cerc. din Seliște, dl Ioan Zaharia, fu transferat la tribunalul reg. din Seghedin.

„Noi crescăm împreună, ce făcea unul, asta o făcea și celalalt, dară când veni pe vacanțele de-a doua, de-a treia oară, nu mai aveam față cu el atâta îndrăzneală, îmi era rușine de el, și dacă vre-odată venia după mine în pomēt și mă ajuta la ducerea ierbei, îmi făceam mustări pentru că-l las să o facă, îi spuneam că așa ceva nu se potrivește pentru un preot, dară el rîdea de mine; ci-că mai multe coșuri de apă vor mai duce până-ce va predica el! Așa se întâmplă, că oamenii fac socoteală ear' Dău rîndueală. Deodată, când a fost pe vacanțele de a treilea, veni veste din Kladsko din partea unchiului lui Gheorghită, să vină acolo la el. Unchiul acesta era țesător, țesea marfă frumoasă și printr'asta câștiga bănișori frumoși și n'avu copii, așa își aduse aminte de Gheorghită. Nănașa nu voia să-l trimită, dară tăicuța însuși o îndemna, să-l lase să se ducă, că poate să-i fie de noroc, și că fratele tatei tot are oare-care drept asupra lui. Se duse; și nănașa și tată-meu îl petrecură, ducându-se la Vamberițe la pelerinagiul. Ei și întoarseră, ear' Gheorghită rămase acolo. Îi duceau dorul toți, mai cu seamă însă eu și nănașa, numai că nu vorbiam despre asta, și eu mă feriam să-i dic cuiva ceva. Unchiul făgădui, că se va îngrijii de el ca cum ar fi al lui însuși.

(Va urma.)

Rudolf Marlin. Se vorbește, că avocatul Rudolf Marlin s'a încercat în vre-o câteva rînduri să fugă din casa alienaților, — a fost însă totdeauna împedat decătră servitori. Se mai spune și aceea, că din această cauză secțiunea reu morboșilor, în care se află și Marlin nu mai stă la dispozițiunea vizitatorilor institutului.

Încercare de sinucidere. O domnișoară, de A., a încercat ieri dimcolo de „stea“ în capetul fînațului lui Rocus să se sinucidă în prezența sororii sale, țâiându-se cu cuțitul la gît. Mai mulți domni din publicul preumblător au grăbit la spitalul militar după medic, care a și sosit îndată. Domnișoara fu apoi legată la locul rînit și transportată în oraș.

Lovită de fulger a fost în comitatul Unedoarei o femeie, ce tocmai era ocupată cu seceratul.

Maghiarismul la Ovrei. Sub acest titlu scrie „M. Polg.“: „Ovrii din Petroșeni s'au deobligat a solvi pentru fie-care greșală gramaticală, pe care ar comite-o cu privilegiul convenirilor lor sociale, un crețar. Contribuirile astfel incurse sînt destinate pentru „kultur-egylet-ul din Cluj.“ Se pot bucura Maghiarii, căci dacă se va executa conștient hotărîrea aceasta, vor avé să incurgă o mulțime de crețari în fundul reuniunii de maghiarizare.

Asignarea de bani între țările coroanei ungare și Britania-mare și Irlanda începînd dela 1 August. Ministrul de lucrări publice și comunicațiune a publicat următorul cercular privitor la trimiterea banilor prin assignațiuni postale în Britania-mare și Irlanda: 1. Pe o assignațiune se pot expeda numai 100 fl. — 2. Taxa pentru sume până la 10 fl. e 10 cr. — Depunerea și ridicarea banilor se întemplă la postele ungare în note de bancă austro-ungare; în Britania-mare și Irlanda în bani de aur. — 3. Assignațiunile nu se trimit în original în Britania-mare și Irlanda, ci la postele de schimb ungare, cari iau notiță de pe acele și pe baza acestora eliberează în Anglia assignațiuni nou engleze. Aceeși procedură se observa la trimiterea banilor din Britania-mare și Irlanda în Ungaria. — 4. Ca poste de schimb servesc: în Ungaria posta principală din Budapesta; în Britania-mare și Irlanda posta principală din Londra. — 5. Pe assignațiune e de a se scrie, după-ce s'a scris bine adresa, „Postei principale din Budapesta. Assignațiune engleză“. Assignațiunile cu „poste restante“ nu se primesc.

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruinței Românilor în Dacia-Traiană de A. D. Xenopol.

Dare de seamă critică.

(Urmare.)

Părțile de lungă Tisa, supuse pe la începutul secolului IX, au fost pierdute până într'un secol cătră Unguri, care la aședarea lor avură, atât după tradițiunea lor națională, cât și după scrii bizantine, lupte mai îndelungate cu Bulgarii. Valachia și o parte a Ardealului au rămas însă, după toate indiciile, în atîrnare de imperul bulgar până cătră sfîrșitul acestuia (1018). Încă pe timpul lui Stefan-cel-Sfînt cronicile unguresci amintesc în partea răsăriteană a Ardealului un duce bulgar Kean (pe la 1002), va să dîcă un Khan bulgăresc sau vasal al imperului bulgar. De asemenea pentru acest timp se află numită și Valachia în viața lui Stefan-cel-Sfînt, scrisă pe la sfîrșitul secolului XI, ca parte a Bulgarilor. Aceste scrii se confirmă și prin scrierile regelui românico-bulgar Ioanițiu (1197—1207) cătră Papa Inocențiu III, unde regii bulgari Simeon (893—927) Pentru (927—968) și Samuil (976—1014), sînt numiți „Împărați ai Bulgariei și Vlachiei“, ceea-ce spune Ioanițiu pe temeiul vechilor scrisori de țeară și al chrisoavelor regesci, pe care se întemeiază el aici. Sub numele

¹⁾ Kéza pag. 108. Thurocz II, 30. Chronicon Budense pag. 66.

²⁾ Sti Stephani regis Hungariae legenda minor, cap. 8. ed. Endlicher, Mon. Arpad. pag. 160. seacănta viri Byssenorum... partibus Bulgarorum egressi, ut terminos Pannoniorum apprehenderent. — Asemenea la Hartwich (Hartwich Episcopi Vita Sti Stephani regis, cap. 17) ibid., pag. 181. Aici este vorba de Pecenegii, ce năvăliră din Valachia în Ardeal. cf. Legenda maior cap. 14 ibid., pag. 149. și Hartwich cap. 15 pag. 179. — Hartwich nu este „cronicar unguresc“ — cum crede dl Xenopol (p. 78), citându-l după Katona — ci Episcop german (probabil din Regensburg), și a scris Viața lui Stefan-cel-Sfînt pentru scopuri religioase între anii 1166—1174. Legenda minor este după Marcellus (Ungaris Geschichtsquellen pag. 14 sp.) un extras din Viața dela Hartwich ear' după Wattenbach (Deutschlands Geschichtsquellen II, 149) mai veche decăt aceasta. Mai probabil îmi pare că ea este extrasul dintr'o Viață scrisă cu ocaziunea canonisării regelui (1083), pe temeiul căreia s'a scris poate și Legenda maior; ear' Hartwich, cu stilul seu mai ales și o expunere mai largă, pare să fie numai compilatorul acestora, întrebîndu-se poate și Viața originală.

³⁾ Theiner, Monumenta Slavorum meridionalium, Tom I, pag. 27: Cum placuit domino nostro I. Chr. me dominum et imperatorem totius Bulgariae et Blachie facere, inquisivi antiquorum nostrorum predecessores leges, unde ipsi sumperunt regnum... et diligenter perscrutantes in eorum invenimus scripturis, quod beate memorie illi imperatores Bulgarorum et Blachorum Symeon, Petrus et Samuel et nostri predecessores... pag. 28: imperatores

Vlachia este înțeles de bună seamă teritorul român din stînga Dunării, căci Români din dreapta fluviului nu puteau să formeze în imperul bulgar o provincie proprie numită Vlachia. Numirea Vlachelor și a țării lor în titlul regilor bulgari ne arată pe acest popor ca națiune politică și autonomă în imperul bulgar, ceea-ce ei puteau să fie, după cât indică scrierile istorice, numai în stînga Dunării.

În care raport se aflau anume Români din Dacia-Traiană cu stăpînirea bulgară, ne spune tradițiunea păstrată prin Anonymus Notarul: ei aveau aici principate proprie, care vedem, că atîrnau de imperul bulgar. Astfel aceste mărturii se întregesc una prin alta, și numai astfel stăpînirea Bulgarilor din Moesia asupra țării din stînga Dunării, despărțite de propria lor țeară prin condițiuni geografice, mai ales în Ardeal, nici nu s'ar fi putut mîntîne îndelung. De atunci încă au rămas voevodatele și knezatele Daco-Românilor, instituțiune de origină bulgaro-slaveană. (Va urma.)

Convocare.

„Hunedoara“, însoțire de anticipațiune și credit în Deva, va ține adunare generală extraordinară Luni în 3 August a. c. st. n. la 12 oare din țî în localul societății române de lectură din Deva; la ordinea țîlei va fi:

Strămătarea necesară în personalul consiliului administrativ și în cel din comisiunea de supraveghiere.

Drept aceea prin aceasta sînt rugați toți participanții însoțirii noastre, să binevoiască a se prezenta la adunare sau în persoană sau prin plenipotențiați în regulă.

În cas dacă adunarea din lipsa membrilor ceruți de statute nu s'ar pute ține, ea va avé loc în 14 August st. n. tot la 12 oare, când vor pute lua concluse valide cei prezenți.

Deva, 23 Iulie 1885.

Dr. Petco Lazar, Alexandru Czura,
director. secretar.

Incassarea contribuțiilor.

Ministrul de finanțe a adresat sub numărul 39,266 tuturor inspectorilor de dare următorul cercular:

„După-ce acum a sosit timpul lucrului de câmp și a producțiunii, recolta lănei și a rapiței, după-ce produsele economiei de casă se pot acum vinde, ba ne apropiăm chiar de sfîrșitul secerișului, — prin urmare s'a deschis izvor de venit nu numai pe seama producătorilor, ci și a lucrătorilor, a industriașilor și comercianților și se dă ocaziune mai multă și mai favorabilă de a-și pute preface în bani puterea lor de lucru, producțiunile industriale și articolii comerciali, ordonez incassarea generală a dărilor directe, a taxelor de eliberare dela miliție, a răscompărării decimelor de vii și a tuturor pretensiunilor erariale. Procedura incassării o statoresc în următoarele:

1. E de a se aplica rigoare deplină în incassarea restanțelor de taxe de eliberare dela miliție.

2. Aceeși rigoare e a se aplica și la incassarea datoriilor de rescumpărarea decimeii de vii amésurat ordinațiunii mele de dtdo 9 Decembrie 1884 Nr. 77.760.

3. Toată rigoarea e a se aplica în contra acelora, care prelîngă tot favorul acordat prin ordinațiunea mea din 9 Decembrie 1884 n. 77.760 și din 25 Ianuarie 1885 Nr. 2403, totuși n'au depurat încă plățile cerute prin aceste ordinațiuni.

Ordenez deci, ca dl inspector de dare să provoace pe primarii comunali, primarii orașelor și pe solgăbirae ca să recerce în înțelesul articolului de lege XLIV din 1883 § 55, pe calea admonițiilor pe toți aceia, cari nu au satisfăcut dispozițiilor cuprinse în numita ordinație ca să-și solvească datoriile; în contra acelora, cari ar neglege a-și plăti datoriile până la terminul prefîpt în ordinațiune sau în admonițiune, să înceapă pemnorarea conform scalei a doua de execuțiune și să o săvîrșească astfel, încăt amésurat scalei a treia să se poată începe în August a. c. execuțiunile în toată întinderea.

Observ, că sub datoria de contribuțiune de un an nu se înțelege numai darea directă, ci toate datoriile cuprinse sub punctul I. 1) al ordinațiunii din Decembrie.

4. În contra acelora, cari au corespons procedurii cuprinse în citata ordinațiune de sub nrul 77.760 e de a se urgita depurarea ratelor, pentru care a sosit terminul în est an și e de a se executa și pemnorarea, licitațiunea însă deocamdată nu e de a se face.

5. La solvirea ratelor e de a se observa partea I, p. 2. a descitatei ordinațiunii de sub Nr. 77.760.

6. De asemenea e de a se lua în considerațiune partea I, p. 3 a aceleiași ordinațiunii și la execuțiune.

7. La competențele de drept și la datoriile ecuivalentelor, la acele cari în urma cercularului din Decembrie au dobîndit prelungire de termin și ratele sau depurat, — e de a se observa con-

totius Bulgariae et Blachie illi nostri predecessores... pag. 29: secundum consuetudinem predecessorum meorum Imperatorum Bulgarorum et Blachorum Symeonis, Petri et Samuelis...

cesiunea de termini dată și sînt de a se incassa totdeauna numai plățile de termin. Din contra acele datorii de competențe, pentru cari nu s'a conces plățirea în rate, nice nu li s'au dat termini sau nu s'au observat terminii dați: acestea sînt de a se executa cu toată strictetea și sînt de a se incassa fără excepțiune.

Impun inspectoratelor reg. de dare ca o datorință strictă ca să îngrijească cu deosebită atențiune pentru executarea strictă a acestei ordinațiuni, și declar, că și din a mea parte voi grijă pentru executarea strictă.

Budapesta, 20 Iulie 1885.

Varietăți.

(Lada de zestre a principesei Beatrice.) Eată ce se scrie despre bogăția de haine a ficei celei mai tinere a reginei Angliei, soția principelui Battemberg. Ploaia de diamante, potop de dantele, munți de brocat, mătase și lucrări de mână. Shakespeare și regina Elisabeta, nimele, care au țesut reginei Mab vîl din fire de pîndă de paingin, silfele, pe care le-a țesut Titania în o roșă și le-a încoronat cu diamante de rouă, fermecătorii din poveste, toți au lucrat trusoul principesei Beatrice. Principesa lăsat să coase pe albiturile ei sentențe din bibliă, dar i-se gătără odată sentențele și acum a venit fidanțul ei și i'a prezentat pentru a coase pe restul albiturilor sentențe familiare pline de spirit. De sine se n'îțelege că cele din urmă stau în contrast cu cele biblice. Dantelele principesei formează o adevărată comoară. Regina Victoria și-a dat toată podoaba ei fiicelor sale, deoara-ce ea însași a îmbrăcat doliul. În aceste țesături delicate, ideale și scumpe muierilor zace lucrul alor mii de ființe, suvenirea alor cinci veacuri. Aceste pot deștepta jalusia împărăteselor de acum și viitoare. Haina de mireasă e de satin cusut cu aur și de brocat cu draperii de dantele honiton. Aceste sînt dantele naționale de o fineță, bogăția și monștră fără seamăn. Principesa posedă preste trei sute de costume. Dintre aceste două merită mai multă atențiune: unul e de popelin negru brodat cu miosotis, celalalt de popelin alb cu flori de orangu, ca vestmēt pentru călătoria de nuntă. Principesa pare că preferă culoarea neagră, deoara-ce are vre-o cincisprezece toalete în această culoare. Dar' toate toaletele principesei sînt de un gust mare — e însă anevoiă a le descrie pe toate fiind preste trei sute.

(Reuniune în contra nebuniilor modei).

Trăim în veacul reuniunilor, al expozițiilor, al congreselor; n'avem dar' a ne mira dacă și bărbaii sătui, sau chiar spăriați de progresele modei muieresci, se vor constitui în o reuniune, care să combată moda: acest preserativ contra căsătoriiilor. Își vor fi și bărbaii: Trebuie să începem o politică pasivă contra modei muieresci. Astfel s'a jînut de curînd la New-York un congres, la care au luat parte toate reuniunile de simplitate. La acest congres au luat parte bărbai de influență declarînd răsboiu preste tot luxului în îmbrăcăminte. În statul Indiana s'a format earăși o reuniune de oameni tineri neînsurați avînd următorul program: 1. Nime dintre noi nu va lua de muier e fată, care e atât de ne-bună încăt își găuresce urechile, pentru-ca să poată purta în ele podoabe. — 2. Nime dintre noi nu va lua de muier e fată, care e atât de indiferentă față de sănătatea sa, încăt se corsetează ascunđîndu și astfel frumșea naturală a corpului. 3. Nime dintre noi nu va lua de muier e fată, care perde cea mai mare parte din timpul seu înainte oglindei mînjindu-și fața, acăfîndu-și pēr fals, îngreunându-și haina cu volant și plissé de câte 10—12 punți și își umple capul cu nebunii de ale modei mai vînănd continuu după fason nou. Mai trebuie încă o reuniune în contra călcăielor, ce o poate pune pe muier e în primejdia de a-și lăsa băieții fără mamă.

Posta ultimă.

Dobrițin, 27 Iulie n. Între colonelul Czerlin și maiorul Kornai s'a întemplat un duel. Glonțul colonelului a intrat sub ochiul stîng în capul maiorului Kornai, care la moment a murit. Causa duelului rămîne secretă.

Londra, 27 Iulie n. Guvernul a primit scirea, că Mahdi-ul a murit într'u adevăr. Următorul lui e Califul Abdullah.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEL.“

Edinburg, 28 Iulie n. În Kapuvár a erupt în țîua de țîrg un foc, care a prefăcut în cenușă 55 de case; focul încă nu e stîns.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Bibliografie.

„Biserica si scol'a“. Foaia bisericească, scolastică, literară și economică. Ese odată în săptămâna: Dumineca. Anul IX. Nr. 28. Arad, 14/26 Iulie 1885. Sumar: Cum se fie cuvântarea bisericească? — „Drepturi și Datorințe“ manual pentru scoalele populare de Dr. George Popa — C. A. Rosetti, Conferența. — Diverse. — Concurse.

„Ortodoxul“. Foaia duminicală redactată de un comitet. Anul VI. Nr. 27. Bucuresci, 14 Iulie 1885. Sumar: Mersul societății noastre de astăzi. — Discursul dlui Ministru al instrucțiunii publice și al cultelor, pronunțat la 29 Iunie, cu ocasiunea distribuirii premiilor. — Sfântul Sinod: Prescripție verbale, Ședința dela 8 Mai 1885. (Urmare). — Diverse.

Sciri economice.

Recolta în Franția. După cum cetim în ziarele franceze, săptămânile trecute au fost și acolo ploii prea multe, însoțite în mare parte de furtuni și peatra, cari au cauzat multe pagube cultivatorilor. Pe de-o parte grindina, de alta multele inundațiuni provenite atât din râuri cât și din ploaia cădută, au compromis mult recolta grâului, a orfului și a secărei. Aceste stricăciuni s'au întins mai pe toată Franția, cauzând pagube de la o margine la alta, chiar și asupra cultorvii. În departamentele de nord ale passului de Callais recolta a suferit așa de mult, încât multe din ele sunt cu totul distruse urcându-se pagubele la sute de mii de franci. — În Vosgi un potop grozav a cădută asupra arondismentului Epinal, cauzând mari perdiri. — Pe plautul Langres, grindina a cădută în așa mare cantitate și mărime, cum nu s'a mai vădută până astăzi. — Ploile diluviane cădute în multe părți au culcat și îngropat recolta cu desăvârșire. In departamentul Nièvre venirea apelor din ploii a fost așa de mare, încât cele mai mici părae au

debordat îndată înecând câmpii imense. În fine ziarele franceze relatează o mare reducere în recolta cerealelor.

După multe excursiuni făcute de un mare agronom francez pe o întindere mare de câmpii, dînsul arată, că în urma multor călduri ce s'au succedat, mare parte din spicele grânelor au fost uscate de soare ne mai avînd nici un bob de grâu în ele. De unde concludem, că prevederea producțiunii în total (100 milioane hectolitre) abia se poate ajunge la această citră. Consumațiunea locală, împreună cu sîmînța necesară, trebuind să se urce la cifra de 115—120 milioane hectolitre, nu va pute fi mărită, decât trebuind încă odată să se alege la recursul grânelor exotice. — Noutățile cari le vin din străinătate (afară de România) în privința recoltei, nu sînt mai bune de cum s'au relatat și de altă dată. — În America și Indii recolta va fi foarte mediocră. — În Rusia se pare geloasă, și de la Odesa se scrie, că producțiunea va fi inferioară din cauza marilor călduri tropicale, cari domnesc în tot imperul.

Cultivatorul.

Piața din Sighisoara, 25 Iulie. Grâu curat hectolitru fl. 5.20 până fl. 6.20; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secăra fl. 3.80 până fl. 4.10; ovăsul fl. 2.30 până fl. 2.60; cucuruzul fl. 4.—; fasolea fl. —; crumpenele fl. 2.—; mazerea chilo 20 cr.; lîntea 22 cr.; mălaiul 12 cr.; lumini de sîu chilo 58 cr.; sîpunul 32 cr.; sîu brut 30 cr.; sîu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 70 cr.; carnea de vită 40 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 24 Iulie n. s'a notat: unguresci bîtrâni grei 35 cr. până 36— cr., unguresci grei, tineri 37— cr. până 38.— cr., de mijloc 39.— cr. până 39.1/2 cr., ușori 40.— cr. până — cr. marfă țerănească, grea — cr. până — cr., de mijloc 38.1/2 cr. până 39.— cr., ușoară 40.— cr. până — cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci, grei 37.— cr. până 38.— cr., transito de mijloc 37.— cr. până 38.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4/10 cumpeniți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Iulie st. n.

Grâu (din Banat): 72—74 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lîngă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.80 până 8.45, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—97 Kilo fl. 7.70 până 8.35, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.35, (de Bacscia) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.30 până 7.80. Săcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.60 până 6.80. Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.30 până 6.60; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.60 până —. Ovăs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.80 până 6.60. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.70 până 5.75; de alt soi fl. 5.60 până 5.65. Rapița fl. 11.25 până 12.75; de Banat fl. 11.— până 11.25. Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.35 până 8.36 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.84 până 7.86. Săcara (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 6.23 până 6.25. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.22 până 6.23. Rapița (August—Septembrie) fl. 11.— până 11.7/8. Spirt (brut) 100 L. fl. 27.50 până 27.75.

Bursa de Budapesta

din 27 Iulie st. n. 1885.

Table with financial data for the Budapest market, including gold rent, interest rates, and exchange rates for various currencies and commodities.

Bursa de Viena

din 27 Iulie st. n. 1885.

Table with financial data for the Vienna market, including gold rent, interest rates, and exchange rates for various currencies and commodities.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 26 Iulie st. n. 1885.

Table with financial data for the Bucharest market, including interest rates and exchange rates for various currencies and commodities.

Casa și grădina

nr. 14 din ulița crucii e de a se închiria pe mai mulți ani. Informațiuni mai amănunțite se pot căpeta acolo.

[65] 1—3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Large table showing train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu, Oșorheiu-Cucerdea, and Uniedoara-Simeria (Piski).

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.